

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Etyczne problemy zawodu socjologa
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethical problems of sociologists profession
Kierunek studiów	Socjologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	socjologia
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr Tomasz Adamczyk
---	------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			1
konwersatorium	30	2	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – zapoznanie studentów z etycznymi problemami zawodu socjologa istotnymi dla właściwego wypełniania jego roli zawodowej
C2 – nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie rozumienia społecznej odpowiedzialności socjologa – badacza i analityka

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	student ma wiedzę na temat człowieka i jego aktywności zawodowej	K_W02
W_02	student posiada wiedzę na temat norm i standardów etycznych pojawiających się w zawodzie socjologa	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę socjologiczną do opisu etycznych problemów zawodu socjologa, a także potrafi na tej podstawie formułować własne opinie i sądy krytyczne	K_U02
U_02	student potrafi argumentować swoje stanowisko w zakresie kwestii etycznych w odniesieniu do zawodowych kwestii etycznych oraz uczestniczyć w dialogu z osobami reprezentującymi odmienne stanowisko w kwestiach etycznych	K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	student posiada poczucie odpowiedzialności zawodowej wynikającej z moralnego zobowiązania socjologa	K_K03
K_02	student wykazuje się samodzielnością w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów etycznych w odniesieniu do etyki ogólnej i kodeksu etyki socjologa	K_K05

IV. Opis przedmiotu/treści programowe

Zajęcia mają na celu uświadomienie słuchaczom znaczenia etyki zawodowej dla właściwego wypełniania roli zawodowej socjologa.

Treści programowe:

1. Etyka ogólna – wprowadzenie
2. Etyka zawodowa – podstawowe zagadnienia
3. Kodeksy etyczne. Ich struktura i treść
4. Kodeks Etyki Socjologa z 2012 r. (PTS)
5. Problemy etycznej odpowiedzialności badacza (badania ilościowe i jakościowe)
6. Etyczne aspekty wykorzystywania danych z badań socjologicznych
7. Typy ról zawodowych socjologa
8. Etyki szczegółowe zawodów zatrudniających socjologa

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	praca pod kierunkiem	prezentacja, kolokwium	przedstawiona i zarchiwizowana prezentacja, ocenione kolokwium

W_02	praca pod kierunkiem	prezentacja, kolokwium	przedstawiona i zarchiwizowana prezentacja, ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	dyskusja, praca w grupach, burza mózgów	prezentacja, kolokwium	przedstawiona i zarchiwizowana prezentacja, ocenione kolokwium
U_02	dyskusja, praca w grupach	prezentacja, kolokwium	przedstawiona i zarchiwizowana prezentacja, ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	metoda problemowa, dyskusja	prezentacja, kolokwium	przedstawiona i zarchiwizowana prezentacja, ocenione kolokwium
K_02	dyskusja, praca pod kierunkiem	prezentacja, kolokwium	przedstawiona i zarchiwizowana prezentacja, ocenione kolokwium

VI. Kryteria oceny, wagi

Kolokwium (50%), prezentacja multimedialna (30%), aktywność (20%)

Na ocenę 2:

(W) – student nie posiada wiedzy na temat człowieka i jego aktywności zawodowej i nie wie o normach i standardach etycznych pojawiających się w zawodzie socjologa

(U) – student nie potrafi wykorzystać posiadanej wiedzy socjologicznej do opisu etycznych problemów zawodu socjologa, a także nie potrafi na tej podstawie formułować własnych opinii i sądów krytycznych oraz nie ma umiejętności argumentowania swoje stanowiska w zakresie kwestii etycznych w odniesieniu do zawodowych kwestii etycznych i nawet w stopniu podstawowym nie potrafi uczestniczyć w dialogu z osobami reprezentującymi odmienne stanowisko w kwestiach etycznych

(K) – student nie posiada poczucia odpowiedzialności zawodowej wynikającej z moralnego zobowiązania socjologa i nie wykazuje się samodzielnością w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów etycznych w odniesieniu do etyki

Na ocenę 3:

(W) – student posiada przyjemniej jakąś wiedzę na temat człowieka i jego aktywności zawodowej, a także przynajmniej w stopniu podstawowym wie o normach i standardach etycznych pojawiających się w zawodzie socjologa

(U) – student przynajmniej w jakimś stopniu potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę socjologiczną do opisu etycznych problemów zawodu socjologa, a także przynajmniej częściowo potrafi na tej podstawie formułować własne opinie i sądy krytyczne oraz w przynajmniej czasami argumentować swoje stanowisko w zakresie kwestii etycznych w odniesieniu do zawodowych kwestii etycznych i chociaż w stopniu podstawowym uczestniczyć w dialogu z osobami reprezentującymi odmienne stanowisko w kwestiach etycznych

(K) – student przynajmniej w stopniu podstawowym posiada poczucie odpowiedzialności zawodowej wynikającej z moralnego zobowiązania socjologa i chociaż częściowo wykazuje się samodzielnością w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów etycznych w odniesieniu do etyki

Na ocenę 4:

(W) – student w większości ma wiedzę na temat człowieka i jego aktywności zawodowej, a także w znacznym stopniu wie o normach i standardach etycznych pojawiających się w zawodzie socjologa

(U) – student w większości potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę socjologiczną do opisu etycznych problemów zawodu socjologa, a także w znacznej mierze potrafi na tej podstawie formułować własne opinie i sądy krytyczne oraz w większości argumentować swoje stanowisko w zakresie kwestii etycznych w odniesieniu do zawodowych kwestii etycznych i zazwyczaj uczestniczyć w dialogu z osobami reprezentującymi odmienne stanowisko w kwestiach etycznych

(K) – student w stopniu podstawowym zazwyczaj posiada poczucie odpowiedzialności zawodowej wynikającej z moralnego zobowiązania socjologa i w większości wykazuje się samodzielnością w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów etycznych w odniesieniu do etyki

Na ocenę 5:

(W) – student ma wiedzę na temat człowieka i jego aktywności zawodowej, a także na temat norm i standardów etycznych pojawiających się w zawodzie socjologa

(U) – student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę socjologiczną do opisu etycznych problemów zawodu socjologa, a także potrafi na tej podstawie formułować własne opinie i sądy krytyczne oraz argumentować swoje stanowisko w zakresie kwestii etycznych w odniesieniu do zawodowych kwestii etycznych i uczestniczyć w dialogu z osobami reprezentującymi odmienne stanowisko w kwestiach etycznych

(K) – student w stopniu podstawowym posiada poczucie odpowiedzialności zawodowej wynikającej z moralnego zobowiązania socjologa i w wykazuje się samodzielnością w identyfikacji i rozwiązywaniu problemów etycznych w odniesieniu do etyki

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Babbie E., <i>Podstawy badań społecznych</i>, Warszawa 2003. Chomczyński P., <i>Wybrane problemy etyczne w badaniach: obserwacja uczestnicząca ukryta</i>, "Przegląd Socjologii Jakościowej", Tom II, 2/1, 2006. Galewicz W., <i>Spór o pozycję etyk zawodowych</i>, [w:] Galewicz W. (red.), <i>Moralność i profesjonalizm. Spór o pozycję etyk zawodowych</i>, Kraków 2010. Galewicz W., <i>O etyce badań naukowych</i>, "Diametros" nr 19 (marzec 2009). Goćkowski J., <i>Etos nauki i rola uczonych</i>, Kraków 1996. Jedynak W., <i>Wybrane zagadnienia etyki zawodowej socjologa</i>, „Roczniki Nauk Społecznych” Tom 6(42), nr 2, 2014. Kiciński K., <i>Autonomia moralna - wartość epoki postautorytarnej (w świetle rozważań Stanisława Ossowskiego)</i>, w: J. Mariański, L. Smyczek (red.), <i>Wartości, postawy i więzi moralne w zmieniającym się społeczeństwie</i>, Kraków 2008. Kodeks etyki socjologa http://www.pts.org.pl/ Konstańczak S., <i>Odkryć sens życia swojej pracy: wokół problemów etyki zawodowej</i>, Słupsk 2000. Kvale S., <i>Prowadzenie wywiadów</i>, Warszawa 2018. Lazari-Pawłowska I., <i>Etyki zawodowe jako role społeczne, Etyka. Pisma wybrane</i>, Warszawa, 1992. Lazari-Pawłowska I., <i>Problemy etyki sytuacyjnej, Etyka. Pisma wybrane</i>, Warszawa 1992. Nachmias C. F., Nachmias D., <i>Metody badawcze w naukach społecznych</i>, Warszawa 2001. Reschka W., <i>Kodeks etyki socjologii niemieckiej. Kilka uwag dotyczących jego powstania i stosowania</i>, "Przegląd Socjologiczny" 1996, t. 45, s. 95-105. Szostek A., <i>Pogadanki z etyki</i>, Częstochowa 1998. Świniarski J., Kasperski W., <i>Kodeksy etyczne jako zastosowanie etyki zawodowej w firmach, organizacjach i instytucjach</i>, Warszawa 2002, s. 5-22.
Literatura uzupełniająca
Ciuk S., Latusek-Jurczak D., <i>Etyka w badaniach jakościowych</i>, w: Jemielniak D., <i>Metody jakościowe</i>, t. 1, Warszawa 2012. Flick U., <i>Jakość w badaniach jakościowych</i>, Warszawa 2011. Flick U., <i>Projektowanie badania jakościowego</i>, Warszawa 2011. Kaźmierska K., <i>Autobiograficzny wywiad narracyjny – kwestie etyczne i metodologiczne w kontekście archiwizacji narracji</i>, „Studia Socjologiczne” 2014, 3 (214). Ossowski S., <i>O osobliwościach nauk społecznych</i>, Warszawa 2001. Poteć W., <i>O zasadach pisania prac naukowych</i> w: Makowska M. (red.), <i>Analiza danych zastanych. Przewodnik dla studentów</i>, Warszawa 2013.